

ПАЛАТА ПОСПІШНО УХВАЛЯЄ ДЕСЯТЬ БІЛЬЙОНІВ НА ОЗБРОЄННЯ

Вашингтон, 2 червня. — Палата репрезентантів швидко ухвалила законопроект, на підставі якого можна буде вжити 6.6 бильйонів доларів на озброєння й операції армії та повітряних сил в скарбовім році 1949. Цей рік починається від 1 липня 1948. Крім цих грошей палата готова ухвалити ще 3.7 бильйонів доларів на озброєння й утримання воєної флотії. Разом приділя на збройні сили внісе \$10,196,672,250. При голосуванні над військовим бюджетом лише 2 конгресмени заявили проти видатків. Це були: Віто Маркантоніо й Ліо Айзаксон, оба з Нью-Йорку. Бюджет має ще бути ухвалений сенатом. Коли це станеться, тоді видатки на оборону Злучених Держав в найближчій році досягнуть суми 13.4 бильйонів, бо конгрес ухвалив уже 3.2 рильйони на розбудову 70 одиниць повітряної сили.

Під час дискусії виявилось, що команда повітряних сил планує видати 164,000,000 на сітку радару для оборони Злучених Держав й Аляски. Теж мають заложити академію для повітряних сил в Рандолф Філд, у Тексасі, коштом 90,000,000. Ця академія було б подібна до військової академії в Вест Пойнт і до морської академії в Аннаполіс.

БОНСЕКРАЦІЯ ПРЕОСВ. ІЗ БОРЕЦЬКОГО І А. РОБОРЕЦЬКОГО ВІДПУСКАЄ ВЕЛИЧАВО.

Торонто. (Телеграма Української Католицької Пресою Служби до Українських Вістей з 27 травня). — Торжество консекрації Преосв. Ізидора Борецького, єпископа-ординарія для східної Канади, та Преосв. Андрея Роборецького, єпископа помічника для середнього єпархату, відбулося дуже величаво. В торжестві взяли участь П. Емінеція кардинал Мек'Гвіген, апостольський делегат П. Екс. арх. І. Антоніотті, п'ять українських греко-католицьких єпископів, 10 архієпископів та єпископів латинського обряду, багато представників єпископів, 10 прелатів, 98 українських католицьких священників з Канади й Злучених Держав й 50 латинських священників. Катедрна св. Михаїла була переповнена людьми.

Архисерейську Службу Богу целебрував ВПреоув. Василій Ладика, що був головним свящителем. Співсвятителями були ВПреоув. Константин Богачевський, єпископ-ординарій для українців католиків у Злучених Державах, і Преосв. Ніль Саварія, єпископ-ординарій західного єпархату.

Кардинал Мек'Гвіген вголосив проповідь по англійськи, Преосв. Амвразій Сенишин, єпископ-помічник із Злучених Держав по українськи. Оба представили терпіння українського народу й Церкви в Європі.

На торжестві свячення був присутній також Преосв. Данило Іванюк, єпископ-ординарій південно-західної єпархії в Злучених Державах. Це перший раз в історії, що всі канадські й американські єпископи нашої Церкви взяли спільно участь в такій історичній події.

З катедральної резиденції кардинала до церкви, і з церкви до резиденції після консекрації відбувся величавий похід духовенства, якому приглядалися тисячі маси народу.

СПОКІЙНА МАНІФЕСТАЦІЯ ПРОТИ БІЛУ МУНДТА.

Вашингтон. — Демонстрація комуністів і їх прихильників та союзників проти законопроекту Мундта й Ніксона в справі контролі комуністів, притягнула 4,000, в бильшій частині з Нью-Йорку. Вони відбули віче під пам'ятником Вашингтона, а опісля пішли малими гуртами до капітолію на побачення з сенаторами й конгресменами. Поліція була зобов'язана й не перешкоджала демонстрантам.

З Сью Фолс, у Савт Дакоті, наспіли вісті, що Республіканська партія стейту назначила Карла Мундта кандидатом на сенатора Злучених Держав при осінніх виборах. Мундт є автором законопроекту для контролі комуністів при їхніх застіях. Другий конгресмен, який редагував цей законопроект, Чарльз Ніксон з Сан Франсиско в Каліфорнії, має заплановану номінацію на дальшу каденцію в палаті репрезентантів.

НАТЯГНУТІ НА ДОРОЖІ КАРАЮТЬ ТЮРМОЮ.

Нью-Йорк. — Дейвід Каскел, який кілька років тому маніпулював при підписуванні чинишу мешкань, дістав судову кару одного року тюрми й \$8,500 гривин. Суддя пригадав підсудному, що теперішній мешканець скрута є така доплата, що треба людям помагати при підписуванні мешкань, а не придумувати способи, як їх натягати й підступними способами побирати вищу ціну за копірку.

ТОВБІН ОСТЕРІГАЄ ЮНІ ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ СТРАЙКАМИ.

Вашингтон. — Робітничий ветеран, Деніел Дж. Товбін, президент юні візників, остерігав інші великі юні перед надживанням своїх сил для викликування страйків, які загрожують добробуту нації.

ДИСКУСІЯ НАД СКИТАЛЬНИКАМИ ПО РАДІО.

Нью-Йорк. — У п'ятницю 4 червня в год. 10-10-30 вночі відбулась дискусія над допущенням скитальників з Європи зі станції WEVD—1330 кілоциклів. У дискусії беруть участь 4 промовці, між ними буде говорити м-р Володимир Душник. Він буде говорити про українських скитальників.

сеграції відбувся величавий похід духовенства, якому приглядалися тисячі маси народу.

По відправі відбувся бенкет для духовенства в готелі Кінг Едвард. Промовляли апостольський делегат, Преосв. Кір Василій Ладика, Преосв. Кір Ізидор Борецький та Преосв. Кір Андрей Роборецький.

В п'ятницю в полудне, 28 травня, відбувся бенкет в тім самім готелі, улажений заходами нашого духовенства центрального єпархату. На тім бенкеті новосвяченим Владикам вручено грошеві дари від вірних і духовенства з Мачиноб і Саскачевану.

Ухвалений сенатом бил про допущення скитальників іде під наради палати

Вашингтон, 2 червня. — В год. 10:30 вночі 63 голосами проти 13 сенат Злучених Держав ухвалив допустити 200,000 скитальників до Америки. Скитальниками („дисплейд персонс“) признає законопроект таких людей, які втікли зі своїх рідних країн до Німеччини, Австрії або Італії внаслідок терору, або були забрані силою до 22 грудня 1945 р. Число 200,000 має бути повне, значить, коли б першого року не могли прийти 100,000 до Америки, то решта має бути допущена з дальшими 100,000 наступного року. Половина імігрантів з ухваленого числа має походити з країн, які опинилися під советською анексією, а що до затруднення, то половина має бути хліборобськими робітниками. Заки кого допустять як імігранта, його характер мусить бути проведений урядовими з департаменту стейту, щоб не допустити більшовиків, або інших небажаних людей. Хто прибуває в Америку, не повинен бути тягарем для туземного громадянства, ані не бути перешкодою для здобування праці туземними робітниками. Бил займається окремо допущенням етнічної групи німців. Сен. Клод Пелер протестував проти редакції законопроекту, вказуючи, що в практиці виключається від допущення до Америки скитальників жидів, бо вони не хлібороби, а багато з них втікли до Німеччини зі східних країн після 1945 р. внаслідок погромів. Не зважаючи на його протести, подавляюча більшість сенаторів відкинула його поправку. Так само відкинуто поправку, щоб дати захист таким імігрантам, які вже находяться як утікачі на території Злучених Держав в різнім характері.

З огляду на недалекий кінець теперішньої сесії конгресу палата репрезентантів приготувалась до негайної дискусії над своїм законопроектом для допущення 200,000 скитальників. Він різнився в дещому від сенатського билу, однак має заплановану більшість. Коли б бил став законом, число 200,000 рахувалося би вже від 1. червня 1948.

Президент в справі допущення скитальників.

Не зважаючи на те, що бил для допущення скитальників вже на викінченні, президент Труман має обговорити цю справу у своїй промові, яку він вилгодосить у Шікаго в п'ятницю, 4. червня. Це буде його перша більша промова в його подорожі на Захід перед виборами. Труман побирався за допущення скитальників від двох років і ще й тепер не спускає цієї справи з ока.

АМЕРИКАНСЬКА ФЛОТА НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРЮ „ГОТОВА ДО АКЦІЇ“

Вашингтон. — Военна флота Злучених Держав, яка найшла на Середземному морю, вже „готова до акції“. П'ять військових кораблів, що вийшли з Нью-Йорку, мають на борту 13 рильських кардиналів промови, звиваючи католицький світ та його державних керівників до переведення відповідних соціальних реформ, які „запевняють бідним класам“. При цій нагоді Папа знову звивав всіх католиків до боротьби проти комунізму, як найбільшої загрози суспільства. Він повідомив, що в 1950 році католицька Церква обходитиме свій 25-ий Святий Рік.

ТУРЕЧЧИНА ОДЕРЖАЛА ВАЖКІ АМЕРИКАНСЬКІ ТАНКИ

Істамбул, Туреччина, 3 червня. До місцевого порту заплив вчора американський вантажний корабель, що привіз важкі танки та інші військові виряд для турецької армії, передбачений американською допомогою програмою. Три інші пароплави привезли минулого тижня до того самого порту велику кількість амуніції. В найбільших днях доживається ще одного корабля з бронетанками.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

З добре поінформованих неофіційних українських джерел в Німеччині повідомляють, що там в дні 25-го травня мало відбутися вже урочисте відкриття новоствореної Української Національної Ради, до якої увійшли всі українські політичні групи і партії. Група гетьманців до останнього часу відмовлялася від участі в У.Н.Раді, але вкінці й вона мала погодитися на співпрацю. На першому засіданні цього українського парламенту на еміграції мали вибрати його президента, на пост якого було чотирьох кандидатів: Борис Іваницький, Степан Баран, Василь Мудрий та Іван Мазепа. Вислідку виборів ще не подано.

У Варшаві засуджено 9 вояків У. П. А. на смерть 13 інших засуджено на довічний тюрем.

Усіх засуджено за вбивство ген. Сверчевського.

Варшава, 3. червня. — Агенція Юнайтед Прес подала вчора таке повідомлення: Варшавський військовий трибунал засудив вчора на кару смерті дев'ять вояків Української Повстанської Армії, обвинувачених за вбивство генерала Карла Сверчевського в Березні 1947 року. Тринадцять інших українців, обвинувачених за цю саму провину, засуджено на довічний тюрем.

УКРАЇНСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ШУКАЮТЬ ЗВ'ЯЗКУ З АМЕРИКАНСЬКИМИ

Нью-Йорк. Вільям Г. Чемберлін пише в „Нью Лідер“ з 29 травня, що „українські соціалісти в таборах ДіПі в Німеччині спішаються навізати контакт зі соціал-демократичними симпатиками в Америці“. Про це мав його повідомити один українець в Америці, не подаючи свого імені, бо його родина є в Советсах і він не хоче стягнути на неї репресії МВД. Рівночасно подається адреса „лідера цих молодих українських соціалістів“ в Німеччині, Бориса Левицького, Седанштрассе 17, Регенсбург, в американській зоні, та пропонується писати до нього листи, на „які відповідатимуть українці, що знайшли притулок в американській зоні від нацистського і советського тероризму“.

ПАПА ЗВИВАЄ ДО СОЦІАЛЬНИХ РЕФОРМ ТА ДО БОРОТБИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Рим, 3 червня. Вчора пригадав день ім'янин Папи П'я XII. І з тої нагоди він вилгодосить перед зібраними 13 рильськими кардиналами промову, звиваючи католицький світ та його державних керівників до переведення відповідних соціальних реформ, які „запевняють бідним класам“. При цій нагоді Папа знову звивав всіх католиків до боротьби проти комунізму, як найбільшої загрози суспільства. Він повідомив, що в 1950 році католицька Церква обходитиме свій 25-ий Святий Рік.

КАРЛЮС ПРИО СОКАРАС НОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ КУБІ.

Гавана, на острові Куба, 2. червня. — Сенатор Карлос Прио Сокарас вибраний президентом Куби при вчорашніх виборах, хоч ще не обчислені його користі 858,000. Його головний противник, д-р Рікардо Мунез Портуондо, дістав 570,000 голосів. Два інші кандидати дістали значну меншість. Прио обіцяв перед виборами, що позбудеться комуністів з Куби. Його підтримував при виборах теперішній президент Рамон Грау Сан Мартін.

БЕЗУМОВНЕ ПРИМИР'Я В ПАЛЕСТИНІ

ПОСЕРЕДНИК МАЄ ВСТАНОВИТИ РЕЧЕНЕЦЬ; ІЗРАЇЛЬСЬКО-АРАБСЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Лейк Сокеес, Н. Й., 3 травня. — Рада Безпеки О.Д. прийняла вчора до відома, що обидві воюючі сторони в Палестині, ізраїльці й араби, погодилися на пропозицію Ради щодо безумовного чотирох-тижневого примир'я в Палестині. Рада рівночасно рішила уповноважити свого посередника, графа Бернадотте, щоб він в порозумінні з урядом Ізраїля та Арабською Лігою встановив реченець примир'я. В цій справі до Ради звернувся сам Бернадотте, прохаючи, щоб Рада сама не визначувала того реченця, як довго немає запланованого, що він може бути додержаний та щоб в той спосіб оминути відразу закідів про порушення примир'я. Ізраїльці й араби прийняли пропозицію примир'я безумовно, але „на всякий випадок“ відвинули при цьому цілий ряд застережень, що комплікують справу повного замирення та могли б мати рішальне значення для вдержання примир'я. Це відноситься насамперед до арабів, що категорично відкидають концепцію ізраїльської держави в Палестині. Щодо самого примир'я араби застерігають собі, що в цьому часі буде адержана іміграція жидів у військовому відді та що нейтральні країни наглядатимуть над виконанням постанов примир'я.

ЧИСТКА В ЮГОСЛАВІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Білгород, Югославія, 3 червня. — Югославська комуністична преса подала знову цілий ряд осіб, що раніше грали важливу роль у встановленні там комуністичного режиму й яких тепер „вичищено“ за „ужили“, або пряму „контрреволюцію“. Між вичищеними є бувший міністер фінансів Жуїлович, голова комісії планування Гебрауг та інші.

ДЕРЖАТЬ В ТАЄМНИЦІ РІШЕННЯ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 3 червня. — В місцевих дипломатичних колах швидко коментується недавнє закінчення переговорів західних великодержав і країн Бенелю в справі Німеччини, кінцевий вислід яких ще досі не проголошено. Тут вважається, що справа Німеччини та події в Палестині можуть погіршити взаємодносини між західними союзниками, створюючи тим самим пригожу обстановку для для советської підпалки імперіалістичної політики.

ІЗРАЇЛЬЦІ ПОМИЛКОВО ПРИПІНИЛИ ВОГОНЬ; АРАБИ СКОРИСТАЛИ

Тель Авів, 3 червня. — Ізраїльське командування, не зрозумівши домагання Ради Безпеки щодо реченця примир'я, наказало передчасно припинити боротьбу, з чого скористали араби, продовжуючи свій наступ. Діло в тому, що астановлений Радодо реченець на відповідь в справі примир'я жиди взяли за реченець припинення воєнних дій і віддали відповідний наказ. Араби, натомість, продовжували свій наступ на цілому фронті. Одержавши додатково вяснення з ОД, ізраїльці продовжують оборону.

БЕВІН В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Лондон, 3 червня. — Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевін, виявив вчора свою думку в справі Палестини, не забираючи до неї офіційного британського становища і тільки стверджуючи, що Британія підтримує в цій справі рішення ООД. Бевін вважає, що ізраїльці в жодному разі не зрезигнують зі своєї державності, як теж араби в жодному разі не погодяться. Тим самим кожне рішення ОД вимагатиме відповідної „моральної і фізичної сили“ для його переведення.

ЗЛОЧИНЦІ НА СОВЕТСЬКІЙ СЛУЖБІ.

Берлін, 3 червня. — Американський командант Берліна, полк. Ф. Говлі, заявив, що на високих державних становищах в поліційній службі в советській зоні Берліна з 16 професійних німецьких злочинців, що їх вже перед війною суджено за злочини вбивства, грабунку, насильства та крадіж. До них належить і сам шеф німецької поліції в советському Берліні.

ВНУТРІШНІ ПРОБЛЕМИ ФРАНЦІЇ.

Париж, 3 червня. — Урядові прем'єра Шумана знову поцастило оминути кризу, що грозила йому на тлі законопроекту про відправлення з праці в урядях великої кількості урядовців. Справу полагоджено компромісово, проте, перебіг нарад в парламенті виявив, що позиція уряду не є досить сильна та що криза могла б швидко знову загрожувати. Французькі ліберальні кола цієї кризи тепер найбільше побоюються, бо вважають, що вона промостила б шлях до уряду крайним партіям, головним націоналістам ген. де Голя.

ГЕН. ФРАНКО НЕ ДОДЕРЖУЄ ОБІЦЯНОК АМНЕСТІЇ.

Лейк Сокеес, Н. Й., 3 червня. — Еспанські республіканці звернулися до генерального секретаря ОД, Трингас Лі, звиваючи його використати авторитет ОД та заставити ген. Франка в Еспанії припинити езекуції тих, що вернулись до Еспанії, повіривши у Франкові обіцянки амністії. В зверненні наводиться конкретні випадки, що Франко тих обіцянок не додержав і тепер ще виконує вирок смерті за політичні „злочини, повновнені під час громадянської війни“.

АМЕРИКАНЦІ ПОВИСИЛИ 7 НАЦИСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Ландсберг, Німеччина, 3 червня. — Вчора тут повищено 7 німецьких нацистських лікарів-гештапівців, що в гітлерівських концетраційних таборах робили „медичні експерименти“ на живих людях. В їх руках згинуло серед страшних мук багато тисяч невинних жертв нацистського варварства. Між повишеними були теж особисті лікарі Гітлера і Гімлера.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1136 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Америці та в Канаді:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Європі та в інших країнах (включно з поштовою оплатою):			
На рік	\$12.50	One year	\$12.50
На шість місяців	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):

На рік \$2.50 One year \$2.50

На шість місяців \$1.50 Six months \$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ БУДУТЬ З АМЕРИКОЮ, А ТІЛЬКИ З КРЕМЛЕМ!

В часі другої світової війни, як тільки Гітлер пішов війною проти Сталіна, американські комуністи перемінилися за одну ніч в „американських патріотів“ і визнали відразу боротьбу з Гітлером за „справедливу“ і „американську“. Тільки сліпі могли не побачити, що в той змін вони керувалися добром Москви, а не Америки. Проте далі було тут багато лібералів, що замикали на це очі, через що нанесли країні багато шкоди. Багато американців вважали тих лібералів за чесних інтелектуалів і були під їхнім впливом, а тим самим відносились толерантно до сталінської диктатури та московського тоталітаризму й імперіалізму. Через тих лібералів американські комуністи дійшли теж до впливів в уряді, який поміг їм розпанотитися по робітничих юніях.

Небезпеку цього тепер уже добуває весь некоммуністичний загаль. Звідси й домагання усунення комуністів від впливів там, де є загроза інтересам держави. Звідси побоювання, що буде з комуністами, коли б країна опинилася у війні з Росією.

Справи ці виявилися вже самі комуністи. На переслуханні в Вашингтоні перед Сенатським судейським підкомітетом висказалися у справі лояльності до Америки найвизначніші комуністи, як от Вільям З. Фастер, голова Комуністичної партії в Злучених Державах, та Джон Гейтс, редактор комуністичного часопису „Дейлі Воркер“, який виходить у Нью-Йорку. Вони вразно заявили, що не будуть по боці Злучених Держав, коли б вони були в війні з Східноєвропейським Союзом. Це й підкреслили, що щоб не сталося, винуватими в випадку війни були б одиниці Злучених Держав, а не Совети. Ці речі заставили тепер звертати з дороги навіть таких лібералів, що їм довгими роками важко було знайти якесь слово догани для Сталіна, Росії, чи комуністів. До таких лібералів, добре відомих, належить, між іншим, д-р Френк Кінгдон, газетний колуїст і радіовий, політичний комментатор. Тепер уже навіть він визнає усіх лібералів, що гледіли на комунізм з „не-навісти до реакції“ як на „крайній лібералізм“, щоб вони зрозуміли, що комунізм це ніякий лібералізм, а тільки доктрина тиранії, оперта на грубий силі й брехні. Д-р Кінгдон пише далі, що американські комуністи змагають в Злучених Державах до того самого, до чого змагали комуністи в тих країнах, які стали сателітами Москви, при чому покликується на останні події в Чехословаччині та Фінляндії, які були зразковими демократіями. Американські комуністи, каже Кінгдон, хочуть спричинити державний переворот в Америці та підчинити країну під московську владу і диктатуру. Чесний ліберал, каже Кінгдон, повинен це нині знати і розуміти, що він робить, коли виступає разом з комуністами.

Таке пишуть тепер такі американці, що їх дуже довго баламутила совєтська пропаганда-брехня. Навіть вони пізнались уже на Москві й комуністах. Що ж тоді казати про ті одиниці з українського роду, що то звикли зараховувати себе до „поступових“, а застрагали по колина в комуністичному багні ще далі зраджують як Америку, так і Україну.

Конвенція Конгресу Амери- канської Полонії

В дні 29, 30 і 31-го травня н. р., в місті Філадельфії відбулася друга конвенція Конгресу Американської Полонії, створеного чотири роки тому, як центральне політичне представництво американських поляків. Конвенція відбулася в досить пригожих внутрішніх і закордонних політичних обставинах, бо на кілька місяців перед президентськими виборами в Америці та під час загального напруження і виразної протисовєтської лінії в закордонній політиці. Звичайно, з американськими поляками, що суцільною масою замешкують поодинокі великі центри, як напр. Шикаго, та нараховують біля п'ять мільйонів, мусять рахуватися теж американські партії та їх кандидати на стейтові і федеральні уряди. З другого боку, численна польська еміграція має ще свіжу державну традицію, багато відомих дипломатичних представників, що допомагають зрештою Польщі якщо не реальний, то бодай моральний аргумент в теперішній міжнародно-політичній розгрівці.

Конвенція Полонії у Філадельфії, треба признати, могла виглядати імпозантно, цюнайменше для ока необнайдомленого з цілістю польської проблеми, або для того, що якнебудь та для яких небудь цілей бажав іхати на польському коні. Велику залу готелю Бенджамін Франклін заповнило біля 4,000 делегатів, що репрезентували — згідно зі звітом передсідника конгресу — 11,721 польських парафій, організацій, товариств, клубів та поодиноких членів. Проте, було б цілком помилково думати, що Конгрес Полонії організаційно охоплює та репрезентує всіх американських поляків. Серед них не бракує всіляких розкоджень, що виявилось теж в передконвенційних дискусіях і на самій конвенції. Та це вже друга і їхня справа. Самій конвенції відповідної поваги і ваги додавали привіти від президента Трумана, кількох стейтових губернаторів, що мають польських виборців, вікніці привіти від сенаторів і конгресменів та особиста привітність виступи деяких високих американських представників, як — для прикладу — генерального прокурора Тама Кларка. В конвенції взяли участь представники польської еміграції з Європи та інших країн, як теж численні польські організації і поодинокі поляки надіслали свої привіти з усіх кінців світу. В загальному, конвенція була приготована і переведена на широку скалю та являється без сумніву

серйозною маніфестацією американських поляків, про що свідчить теж її широкий відгомін в американській щоденній пресі. Під час нарад приходило до деяких інцидентів, як наприклад намагання перешкодити у виступі Миколайчика. Предсідник залу успокоїв, а Миколайчик заявив, що для нього це не нове, бо з подібними виступами проти нього він зустрічався теж ще недавно в комуністичному союмі у Варшаві. Конвенція мала без сумніву проти-коммуністичний характер і в тому напрямку відбувалися всі наради, були виголошені промови та ухвалені резолюції. Це справа актуальна і на часі та було б менш-більш все „окей“, якби і на цій конвенції американські поляки не заманифестували своєї традиційної політичної напущеності і ко-роткозорості рівночасно. Це проявилось насамперед і головне в їхньому ставові до тої проблеми, що червоною ниткою їхньої власної трагедії тягнеться через багато сторінок їхньої історії. Це їхні претенсії до українських територій. Бо справді, чим-іншим, як не трагічно-комічним можна вважати тої представника польської еміграції з Європи, якого московські більшовики вигнали зі самої Варшави і взагалі з Польщі, а він на конвенції американської Полонії патетично заявляє, що „не дами ані Львова, ані Вільню, ані Новогрудка“. В тому дусі була ухвалена теж одна з кінцевих резолюцій.

Вінстон Черчил в своїх споминах, між іншим, ствердив, що „завжди існувало дві Польщі: одна, яка бореться за правду, і друга, що плазує в божевіллі“. Філадельфійська конвенція це глибоко спостереження цього великого державного мужа тільки підтверджує. Як з одного боку там проявився глибокий польський патріотизм та відданість, бажання і готовність героїчно служити польській справі, так з другого боку це саме „плазування в божевіллі“, що завжди характеризувало польське відношення до українців та їхні трагічні для них самих претенсії до українських територій. Українці далекі від того, щоб керуватися будь-якими пересудами, хоча у відношенні до поляків це мало б своє історичне виправдання — та в антагоністичному засліпленні не признавати, чи не добувати спільноти українсько-польських інтересів в теперішній боротьбі проти того самого ворога за якого справді бути, чи не бути. З українського боку, як це

свідчить дискусія у вільній українській пресі в Європі, виявлено теж дуже багато доброї волі, щоб в ці грізні часи розглянути і обміркувати щераз свою спільну долю та в згоді і злагоді намагатися взяти її в свої руки в дусі тих демократичних принципів, що сьогодні стоять перед своїм рішальним виправданням в боротьбі з більшовицькою тиранією. Теж представництво американських українців, Український Конгресовий Комітет, своєчасно звернуло конвенції Полонії у Філадельфії увагу, щоб в своїх нарадах — наскільки вони мали б заторкувати наболілу польсько-українську справу — керувалися тими американськими принципами взаємного пошанування прав, толеранції та зрозуміння, що зробили великою і могутньою нашу американську батьківщину та заперечення яких в Європі так трагічно відбулося на долі польського і українського народів. Це подвійно важливе тепер, як обом народам однаково грозить загроза з боку того самого ворога, що загрожують й цілому світові. Проте, поляки, виходило б навіть тут, далеко від рідної землі, воліють декларувати сьогодні вже колючо-трагічну пісню про „Львів, Вільню і навіть Новогрудка“, тоді як загигає Варшава, potwierджуючи тільки видану їм Чорчилем характеристику.

Цілий ряд американських газет, між ними й Нью-Йорк Таймс з 30-го травня подав зараз під заголовком про конвенцію Полонії у Філадельфії теж інформацію про звернення УККомітету. Н. Й. Таймс до-слідно пише: „Український Конгресовий Комітет Америки звернувся вночі до Польсько-Американського Конгресу, щоб той залишив всякі імперіалістичні зазіхання теперішнього опанованого Советами, або майбутнього вільного уряду Польщі до західних територій України. В посланні, підписаному головою Українського Конгресового Комітету, Степаном Шумейком, висловлюється надія, що Польсько-Американський Конгрес „сам займеться повно і недвозначно, підтримуючи встановлення вільної і демократичної Польщі та вільної і демократичної України в межах їх етнографічних кордонів, як рівних і незалежних держав“.

Вже сам факт передання такими поважними американськими щоденниками цього українського повідомлення свідчить, що й американці здають собі справу з „подвійною Польщею“, тої що „бореться за правду“ і тої, що „плазує в божевіллі“. Тільки самі поляки не хочуть, чи не можуть того пізнати, заперечуючи вже навіть те і так не дуже славне для них прислів'я, що „поляк

кував дехто з них в сторону повстанця“. Та у стів гори зустріла їх надзвичайно болюча несподіванка. З отворів бункрів полилася на них град куль надзвичайно цідливий не тільки тому, що кожне гніздо мало стисло окреслене поле діяння своїх кулеметів, а при обслузі вогнеметної зброї сиділи до-свідчені стрільці, а ще й тому, що німці підпущено зумисно близьенько. Німецькі ряди за-хвилювалися, мов збіжжя, при подуві нежданної бурі. Багато з їх упало доліг; і заледось кровью. Найжесті штики задрожали в руках. Усі попадали ниць, стараючись знайти якесь захистування і намагаючись закидати бункри ручними гранатами. Та їхні намагання були безуспішні. Бункри побу-довані були так, що гранати не могли їм адіяти нічого. Але німці так не здавалися. — Форверц! Форверц! — по-нісся по їхніх рядах знову на-каз. Зірвавшись з землі, німці пробували бігти до нового на-

Православна Москва проти Царгороду

Подія світу на два табори — совєтський та протисовєтський — не лишилася без впливу і на православні церкви. Кремль, що в засаді визнає атеїстичну ідеологію, добре розуміє, що православна може стати важним політичним чинником в консолідації православних народів около „Третього Риму“ — Москви, тому розпочав на великі розміри закрону акцію церковної консолідації православного світу около московського патріархату.

Скасування синодального устрою російської церкви в часі революції 1917 та привернення патріархальної гідності з часів перед церковною реформою Петра I показалося тепер для російської великодержавної політики справою корисною. Обнова московського патріархату при теперішній тоталітарній владі Політбюро не криє ніякої небезпеки, щоб патріарх усамостійнив російську церкву від державної влади та зробив її справді релігійною установою. Навпаки, обнова патріархії в Москві дає їй змогу виступити до суперництва з іншими патріархатами православної церкви та їх всіх ослабити, консолідувати цілий православний світ біля Москви.

План ужити московського патріарха як знаряддя російської імперіалістичної політики зродився на Кремлі вже під кінець війни, коли Сталін погодився ласкаво на обновлення патріаршого стола з великою парадом для цілого православного світу. На вибір та на інсталяцію нового патріарха Олексія зіхалися всі бідненькі патріархи скоту. Коли це історичні патріархії — александрійська, антиохійська, єрусалимська та царгородська були великими в Церкві Христовій, що разом з першим римським патріархом, папою, ридили Церквою. Москві ще тоді й на світі не було, а коли й вона появилася, то була тільки підрядною єпископією київської митрополії в Україні.

Та часи змінилися; через арабські завоювання старі патріархії сходу занепади та стали бідненькими престолами з невеличкою громадою вірних. Навіть царгородський патріарх мудрий по шкоді. Бо виходить, що й шкода поляків не завжди вчить і цілком певно нічого їх не вчить, як іде про їх підхід та відношення до польсько-української проблеми. За це вони й поносять кон-секвенції.

Та й тим разом їхній наступ захитався дуже швидко. — Майн гот! Пардон, камені! — кричали поодинокі з них, заливаючись кровю. Декотрі, притискаючи рукою порване вбрання, що з нього витікала кров, виймали дру-гою рукою білу хустинку, ма-хаючи нею з благанням по-шадити їхнє життя. Декотрі пробували таки даліше йти в наступ. Але швидко побачили й найбільші очайдухи, що даліше продовжування насту-пу є божевіллям. Намагаючись задержати порядок, вони по-чали швидко відступати назад на села Камінку, Брязу і Ли-бохору.

Виджавши, щоб німці від-ступили якнайдалше від Ло-пати, Різун, згідно з планом, дав наказ цілому куруневі від-ступати на позиції старшин-ської школи. Вийшовши з бункрів, вони ствердили, що в висліді бою було між ними всего трьох легко ранених. — Добре справилися хлоп-

ярх, що завдяки повазі визан-тійської царської столиці до-бився вкінці другого місяця по-розриві з Римом прийняв титул вселенського, став по упадку Византії 1453 тратити одну церковну провінцію за друго-ю, а свою церковну самостій-ність в користь турецького у-ряду.

Вкінці, зберігаючи титул вселенського патріарха та жи-ючи у багатій частині Істамбу-лу на Фанарі, ледви потрапив зберегти юрисдикцію над кіль-кома мільйонами вірних на грецьких островах, до навіть грецька церква зі своїм голо-вою в Афинах стала автоке-фальною.

Провід православного світу перейшов таки до Москви, яка за царату була в силі постави-ти богословські науки право-славної віри найвище а саму церкву оточити світлістю, не звважаючи на її моральний упа-док, спричинений залежністю від державної влади.

Річ ясна, що й дрібні, але славі історичні патріархії право-славної церкви не потрапи-ли зберегти своєї самостійнос-ті від тої влади, що була рішальною на Близьким сході, себто від Туреччини безпосе-редньо, а посередньо від Анг-лії.

Вибір та інтронізація москов-ського патріарха Олексія в при-сутності майже всіх патріар-хів старинного сходу відбули-ся без спротиву з боку Англії, бо відносини з більшовиками ще тоді не були напружені. На-віть провідники англійської церкви зачали дуже наближа-ти до Москви. Новий царго-родський патріарх Максимос теж не видав потреби, ні не мав змоги відмовити Москві пер-шого місця в православному світі, коли не формально, то фактично. Однак московско-му патріархові йшло саме про те, щоб вже й формально ста-ти першим у православному світі, серед всіх патріархії ста-рого сходу. Та це вже заторка-ло не тільки першого місця царгородського патріарха по-між всіми патріархами східної православної церкви, але та-кож відалося в стару церковну традицію Сходу. Однак дійсна перевага Москви, як колись византійського царства, таки робила своє і московський патріарх напевно був би це перше місце добув окремою постановою на вселенським со-борі православної церкви, ко-ли б не погіршення політики поміж Москвою та Аліянтами, зокрема, коли б не погіршення політичних відносин поміж Москвою та турецьким уря-дом, якого царгородський па-тріарх є підданим.

Упевнившись, що справа пі-де гладко, московський патрі-арх скликав вселенський со-бор православних церков до Москви, на яким фактичну пе-ревагу Москви в православнім світі мали узаконити, а мос-ковському патріархові призна-ти перше місце поміж право-славними патріархами. Царго-родський патріарх видно нео-фіційально погодився, щоб мос-ковський патріарх переняв іні-ціативу в скликанні собору, однак погіршення політики поміж Кремлем та всім неко-муністичним світом заблюку-вало цей гордий плян моско-вського патріарха.

(Довіщення на сторони 3-їх)
ці, — замітив з задоволенням Дмитро.
— Якщо даліше піде так, як сьогодні, то німцям раз на завжди відпаде охота насту-пати на УПА. — усміхнувся задоволений Різун. — Я певен, що німців упало сьогодні да-леко поза сто. (Далі буде).

ПЕТРО МІРЧУК.

КОЛИ ГОРЯТЬ ЛІСИ

Оповідання з недавнього минулого.

13)

Коло сьомої години на шляху зі Скольного підніслася ку-рява. Звідтам надходила в бій нова сила. Різун звернув сюди свій далековид і став пильно приглядатися до довгої чорної потвори, що підповзала зви-дтам до лісу. Він придивлявся хвилюючи мовчки, а потім від-слав далековид на бік, і по-сміхнувся весело до Дмитра.

— Мадяри — сказав він.

— Виходить, що всі відомос-ті точні. На — поготові, само-собой, треба завжди бути. Строга обережність найважні-ша річ. Та всеж нам треба виконати все згідно з нашою умовою з ними. Побачимо, чи й вони виконують.

Різун післав на становище відповідні накази. У лісі зяга-

ла цілковита тиша. Щойно, ко-ли мадяри вийшли одного полку, маширували колоною, прибли-зилися на віддалі трьох кіло-метрів, з позицій повстанців ригнуло вогнем. Але гранато-метні стрільня, згідно з нака-зом, падали тільки перед полком та поза ним. Та не зв-ажуючи на те, мадяри почали в паніці відступати. За кіль-ка-надцять хвилин вони зникли з об'ору.

Кілька годин після цього пройшло спокійно. Німці пере-водили переорганізування сво-їх частин, пригтовляючись до нового наступу. Різун пересла-в тим часом наказ приготува-ти до відступу на Лопату. Там на горі були прекрасні розбу-довані позиції з бункрами та

ПРИКЛАД ДЛЯ ВСІХ

Українська Молодь митрополітальної округи Нью-Йорку і Нью-Джерсі є безпосередньо перед своїм же другим з черги репрезентативним публічним виступом. Маємо на думці велике Свято. Тараса Шевченка, що відбудеться під час другого весняного Фестивалю цієї молоді вже в найближчу неділю, дня 6-го червня в год. 2:30 після полудня у великій аудиторії Скуд оф Фешин Ді-зайн при 24-тій вулиці в Нью-Йорку.

Сама імпреза, її програма та підготовка вже були широко обговорені на сторінках преси. Для порядку повторимо тільки, що імпреза складається з чотирьох оригінальних частин, в цьому дві були спеціально для неї приготувані. Тут відступлено від прийнятого в нас шаблону і підготовано на широку скалю та великим вкладом труду і коштів цілком оригінальну програму, з оцінкою якої треба заждати аж вона відбудеться. Але вже коротко її перегадаємо сам за себе. Три інсценізації: 1. Мандрівка до сонця; 2. Шевченко у Репнінці та 3. Пророк України і перша дія опери Аркаса на базі Шевченкової поеми „Катерина“ творитимуть одну цілість, що своєю музично-артистичною шириною, ідейною базою та цілістю готова первинити все, що досі доводилося американським українцям бачити на сцені. Співні і танці, декламації і діалоги, фортепіанове і скрипкове соля, характеристика, декорації і освітлення, зміст і форма все це має дати могутній образ відчувати, та бути характеристикою і вишуканістю того, кого українська нація називає своїм „батьком“ та перед ким могли б в пошані схилити свою голову всі народи, що минають правду і свободу. Йому, на ім'я Тарас Шевченко.

До влаштування цієї імпрези не було жодної окремої нагоди, ані спонук. Бо хіба ж це і потрібно? Шевченко, його вселюдські ідеї та його значення для України є самі собою аж надто великою нагодою і поклін перед ними ніколи не може бути за низький, а пошана за велику. Під цим оглядом наша молодь митрополітальної округи справді дає приклад.

І не тільки під цим оглядом, хоча вже і цього вистачало б. Бо цих прикладів вже зі самої підготовки цієї імпрези вистачило б для нас усіх і під кожним оглядом. Тут виявлено все найкраще, чим могла б пишатися кожна людина і кожна громада. Серйозність підходу до справи, відвага, розмах і точність в плануванні, однозгідність, співпраця, жертвенність та рішучість у виконанні, безкорисність і шаяхетна амбіція в праці та масова участь в ній; все це тільки ці головні позначки, що характеризували підготовку нашої молоді до цієї імпрези. Це ж пів року відданої праці, турбот, зречень не одної приємності і „гуд тайму“ в примітивному розумінні, постійне клопотання на те, що в неділю оглядатиме публіка на сцені.

Економіст тут навряд чи був би задоволений. Але хто тільки схоче поглянути на цю справу глибоше в її причинах і наслідках, той з новою гордістю піднесе чоло на згадку про своє українство, а в його очах засвітиться іскра нової віри в українську правду та надії на кінцеву розв'язку української справи. Не поперджуючи ще вислідів самої імпрези, вже на підставі самої тільки її підготовки можна з повною відповідальністю твердити, що вона творить своєрідний перелом в нашій громадській роботі. Бо це вже друга того роду імпреза, що починає набирати традиційної форми. Сьогодні ще теж цілком передчасно було б ставити на цій підставі дальші прогнози. Але кожному, хто цій тій роботі приглядався зблизька, або сам брав в ній участь, насувається думка, що майбутні дослідники розвитку американсько-українського життя зупиняться на цій події та шукатимуть в ній вияснені їхньої сучасності. Бо це, що сьогодні проявляється в цій локальній і на перший погляд чисто культурній імпрезі, завтра повинно проявитися в усіх інших діяннях громадського життя, що його ця ж сама молодь має продовжувати. Тому, власне, ставляємо цю імпрезу за „приклад для всіх“, бо такою вона є, навіть без огляду на те, якби вона ще могла „випасти“ на сцені. Того роду і така робота може закінчитися тільки успішно і необмежено часом, а тим менше одним виступом.

З такими міркуваннями і з таким підходом ми рекомендуємо нашому загалові цю імпрезу, як приклад для всіх. Ми

Православна Москва проти Царгороду

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Необережний царгородський патріарх Максимос був приневольний ерезигнувати тільки по одній році свого патріархування, а на його місце мав прийти випробуваний сторонник протикомуністичного світу, американський грецький митрополит Атанасіос, особа приємна для Туреччини, Англії та Америки.

Патріарх Максимос зорієнтувався, що його необачна промосковська церковна політика може коштувати йому престіж, зачав завертати. Він заложив протест проти мнимого права московського патріарха скликати вселенський собор православних церков, застерігаючи це право за своєю царгородською столицею. Так стала неясною теж і справа його резигнації та приходу Атанасіоса на престол вселенського царгородського патріарха. Мабуть йдуть якісь позакулісові торги, серед яких Максимосові може ще вдасться втриматися на Фанарі, коли буде ставитися далі проти московських патріархів зазіхання.

Але московський патріарх не спочиває. Він знає добре, що влада патріархів сходу це бага-

то мільйонів вірних, а він уже довів до консолідації під своєю владою православних церков — румунської, болгарської та сербської і це є вже довершеним фактом. Тепер відбувається ще підпорядкування московському патріарху дрібних православних церков в Чехії, Польщі, Угорщині, Фінляндії та совето-фільських церков за межами советських впливів, що теж станеться в найближчій часі. Опанувати більшість американської російської православної церкви йому не удалося. На підлоху цієї церковної офензи Москві відбулося знищення українсько-католицької Церкви в Галичині та її „обеднання з матріною московською церквою“. Та рівночасно з Москви розпочалася канонічна офензива проти несловного царгородського патріарха. Московські каноністи стараються такі доказати, що Сталінський патріарх є першим серед православного світу. Водночас митрополит Гермоген, ректор Духовної Академії в Москві, першої відновленої революцією, доказує своїми богословськими аргументами про маловартність католицького християнства, про відступлення протестантів від Христової науки, та що однією із християнських церков, яка зберегала науку Христа „ненарушено“ та свою повну незалежність від світської влади є московська православна церква.

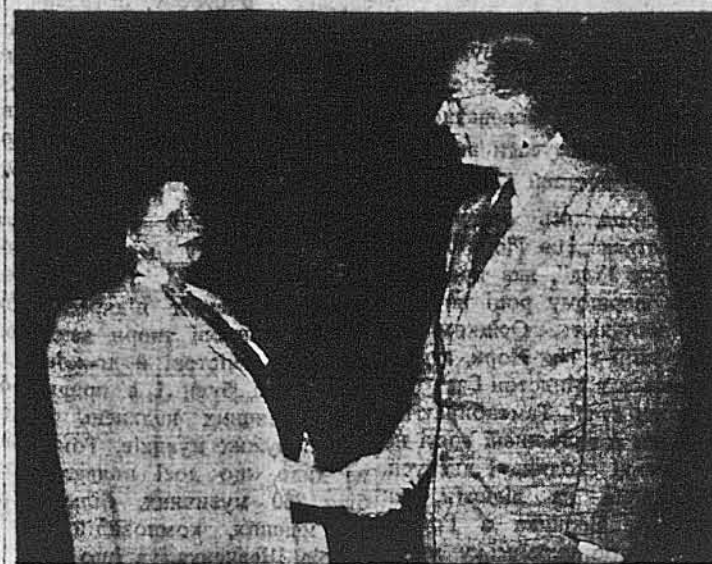
З московською православною церквою та її християнством діється те саме, що зі сталінською свободою та демократією. Церква, яку советська влада цілком деморалізувала, старається заняти перше та провідне місце в християнському світі. Немає сумніву,

МАДЯРСЬКА ВИЗНАЛА ДЕРЖАВУ ІЗРАІЛЯ

Будапешт, Мадярщина, 3 червня. Мадярське міністерство закордонних справ вчора повідомило, що ця країна визнає формально новостворену державу Ізраїля в Палестині.

переконані, що між українцями митрополітальної округи не буде таких, що без важливої причини не прийшли би на цей приклад поглянути і з нього скористали. Це тим більше, що на це повністю заступовує і програма сама в собі, в якій заступлені всі роди сценічного мистецтва та яка справді кожного повинна б задовольнити.

УКРАЇНЦІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В КАМПАНІЇ О.Д. НА ДОПОМОГУ ДІТЯМ

Американська Заморська Допомога та Апелі Об'єднаних Держав для Дітей продовжують свою кампанію за збіркою 60,000,000 доларів на допомогу 230,000,000 бідних дітей в цілому світі. В цій благородній гуманітарній акції беруть участь теж американські українці зі своїм ЗУАДКомітетом на чолі, що є членом Американської Заморської Допомоги. Окремий український відділ для успішного переведення кампанії створено в останньому в Ньюарку, про що свого часу вже повідомлялося. На світліні бачимо активну учасницю цієї міжнародної кампанії, п-ню Анну Настюк, яку поздоровляє Ейк Ордінг, директор Апелю Об'єднаних Держав для Дітей, під час її відвідин в Лейк Соксес.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЬЮ ЙОРК.

Жертвенність членів У. Н. Союзу в тов. „Дністер“.

У шафах відділів Українського Народного Союзу знаходяться архіви з записками, протоколами, книжками і касовими звітами не раз від часу їхнього заложення. Хто має час і присвятить кілька годин на їх переглядання, такий спостереже, що багато праці вкладали основателі для розвитку товариства і громадського життя. При перегляді „рекордів“ можна заважати, як постійно урядники відділів У. Н. Союзу дбали про збирання жертв від членів і як постійно члени ці жертви складали. Часто мимохідь насувається думка, що громадяни тільки на те й вступали в члени У. Н. Союзу та організували відділи, щоб нести допомогу різним українським установам, а попри це, щоб забезпечити себе і свої родини на випадок нещастя та смерті. Минувши відділи У. Н. Союзу це моральна підстава теперішнього громадського

що коли збережеться московська імперія та ступіє дещо протирелігійна політика Кремля московський патріарх осягне своє та здобуде перше місце в православному світі, бо вже тепер об'єднує під своєю владою понад 90% всіх православних віт.

Загострення відносин між Москвою та демократичними потугами помагає ще православним дрібним церквам позитивно впливати Москві зберігати свою самостійність. Та як прийшло б до замирення та наладнання добросусідських відносин між Москвою та демократичним світом, ще неодавна православна церква піддала б під духовну владу сталінського патріарха та його прикази. Покинувши проти Москви стоїть ще слабкий візантійський патріарх та не дає йому формально стати „православним папою“, вселенським патріархом православного світу. Та ледви чи збереже він це своє становище. Тому треба надіятися, що незабаром поза православним світом, сконсолідованим під проводом московського патріарха, залишаться тільки невеличкі громади православних. Та сильним противником Москви в релігійному розумінні остане надалі Перший Рим, столиця католицького християнства.

життя, підтримуваного часописом „Свобода“, як органом У. Н. Союзу. Довголітні праці працівників при часописі лишили свого роду печатку на членах У. Н. Союзу і це пізнали по відділах під час зібрань, нарад, або різних кампаній. Поступаючи любов'ю ближнього, ці члени спішають з допомогою своїм рідним братам в рідному краю, або, як тепер, на скитальщині.

Таких засад трималися постійно і тримаються тепер теж члени тов. „Дністер“, від 361 У. Н. Союзу в Нью-Йорку. Це товариство постійно памятає на свої обов'язки і спішає на поміч нашим рідним, без огляду на це, де вони тепер знаходяться. Тов. „Дністер“ навіть оподатковує себе і своїх членів постійно, між іншими членами накладають на себе обов'язок скласти жертву з нагоди коляди. Цього річчя збірки принесли \$429, які розділено в такий спосіб: На Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, для скитальників, \$200; на Український Конгресовий Комітет \$100, на медикаменти для членів УПА \$64. По відісланні грошей на відповідні руки, в касі осталося ще \$65 і даліше дозбирається.

При згадці про жертви треба теж подати жертвodawців. Вони такі: Загальні добровільні датки: Павло Гаврис, від липня 1947 року до кінця березня 1948 \$50; Григорій Яцишин \$11; М. Боднар \$6; а по \$5: А. Яворський, В. Гнатів, Г. Івах; по \$4: І. Шабатура, С. Столярський; А. Залевський \$3; а по \$2: М. Савицький, Михайлина Мельник, Д. і Ю. Чорнюк; а М. Пучурко \$1.

На річних і виборних зборах склали: І. Гузар \$10; Р. Чорний \$7, а по \$5: Н. Василян, Н. Ниский, Г. Івах, М. Савицький, П. Кучма, С. Левко, П. Задорецький, Д. Кольба, М. Малетич; по \$4: П. Свистун, І. Калай; по \$3: Н. Гулей, С. Яковенко, Д. Помийчук; по \$2: І. Галичин, О. Дмитрів, Д. Гузар, Д. Савицький, О. Кибко, С. Ковальчук, Е. Білецький, А. Митронович, І. Шамен, І. Першин, П. Гуменик, Н. Юшкевич, М. Капіка, М. Гуцалюк, Е. Захарчук, А. Семенів, І. Джук; по \$1: Ю. Лиси, М. Берітелі, К. Гуралийний, О. Гуралийний, П. Степанчук, П. Бакун, Д. Сеньків, Д. Ксьондзник, І. Свистун, Доміселя, Костинин, В. Коцюбій, М. Білецька, І. Драган, І. Скодзінська, К. Грендус, Р. Слободян, Ю. Драгун, С. Лескович,

Що писала „Свобода“ тому 40 років?

28. травня 1908 р.

ПРОЕКТИ НА Х КОНВЕНЦІЮ У. Н. СОЮЗУ.

Конвенція У. Н. Союзу має відбутися в днях 7—10 липня 1908 р. у Філадельфії. Відділ 121 в Трентоні подає проект, щоб „Союз видавав, наскільки можливе, орган „Свободи“ в українській, як теж і в словацькій мові тому, що словаки, які належать до У. Н. Союзу, не можуть читати української „Свободи“. Тому, що вони не мають своєї газети, вони не хочуть ставати членами У. Н. Союзу.

ЗА ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІСНУ НА КАНАДІЙСЬКІЙ ЗЕМЛІ.

Ярослав Одарчин в дописі з Вінніпегу обговорює скликання першого українського вісника на канадській землі перед надходящими домінальними виборами. Допишувач згадує про нехтування українських виборчих голосів у Канаді, яких він нараховує на 90,000, тому, що українці не мають своєї політичної організації. Щоби віснук випав якнайшвидше, на нього повинні зіхатися представники українських осель з Манітоби. Ввечір перед вибором повинен бути улаштований концерт. На віснук треба обговорити економічне й політичне положення українців у Канаді і яке становище зайняти їм при виборах з огляду на дві конкурентні партії, тобто консервативну й ліберальну; треба обговорити положення української школи і задоволення просвітнього інституту в Канаді.

ОПОВІСТКА ПРО КІЇВСЬКУ „РАДУ“

„Рада“, щоденна українська політична, економічна й літературна газета, з напрямком партійним, демократично-поступовим, приймає підписку по 6 дол. річно з поштовою пересилкою. Безплатний додаток на рік 1908 є Т. Шевченка „Кобзар“. Адреса: Київ, Вел. Подвальна вул. д. 6, Біля Золотих Воріт. Редактор В. Доманицький.

4. червня 1908 р.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ГАЗЕТУ НА ПОДІЛЛІ.

„Рада“ доносить, що в Кам'янці Подільському видає місцевої газети „Подільська Мисль“ подає подільському губернаторові заяву, щоб йому дозволено видавати українську газету „Промінь“ під редакцією Н. Отрешки.

КРУЖОК УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІКІВ У НЬЮ ЙОРКУ.

На днях заложилося в Нью-Йорку товариство „Кружок Українських Академіків в Америці“. Ціллю товариства подавати собі взаємну допомогу на покращення студій в американських університетах і згуртувати всі інтелектуальні сили на американській землі до праці на освітній і економічній полі. — Е. Теодорович, голова; Г. Бойко, секретар.

ОСОБИСТІ ВІСТІ.

Новоприбувши священники подають свої адреси в таких місцевостях: о. Олександра Павляк, у Форд Сіті, Па.; о. Петро Понятишин, в Евансворт, Іл.; о. Олександр Пеленський, в Реймсі, Іл.; о. Константин Миколаєвич, у Вільямсбург, Дел.

А. Перетятко, К. Зайко, К. Кашук, Н. Добрянський, Е. Захарчук, А. Пасічник, М. Воробець, К. Юшкевич, М. Дуда, Р. Свистак, М. Семінішин, Е. Труш, К. Левко, М. Паньків, М. Гузар, Т. Хома, М. Іванків, І. Палега, М. Поп, М. Боднар, А. Харук, Е. Скоревич, М. Януш, Д. Кольба, В. Герич, О. Олександрів, Д. Ксьондзник, Г. Агрес, Г. Літович, Валович, М. Сосницький, С. Сеньків, О. Лесик, С. Дубик, П. Чарнецький, І. Зборонський, М. Ниский, К. Пелешок, А. Камінська, М. Сеньків. З коляди: по \$5: Н. Куций, А. Яворський; по \$2: П. Бих, Д. Кольба, Н. Поліщук, І. Ушинко, О. Вус, І. Шалос, Т. Юшин; по \$1: Г. Яцишин, К. Яцишин, А. Баас, Е. Білецький, В. Брездин, М. Бурмас, І. Бучко, Г. Шильник, П. Чарнецький, П. Чорний, М. Демський, С. Демидчук, І. Драган, С. Франко, Д. Груховський, І. Галичин, М. Галичин, П. Гевко, В. Гнатів, О. Кібко, Р. Квочко, Д. Ксьондзник, Ф. Курц, С. Кудлик, А. Кучма, П. Кучма, В. Лазута, Н. Левкович, С. Літепа, І. Лудшин, Ю. Лиси, Д. Медницький, М. Михайлевич, П. Накупіський, М. Никифорчик, В. Павлів, М. Паньків, К. Пелешок, В. Польчі, М. Польчинський, П. Почтар, М. Прудивус, Е. Прончук, Н. Рожбицький, Д. Савчук, С. Собенко, П. Соловський, П. Соколовський, М. Сухоцький, Н. Шарабур, І. Шмирський, Д. Швець, М. Валович, Н. Василь, А. Волошин, А. Миронюк, І. Зборонський, С. Жигайло, Г. Агрес, А. Чайка, Т. Хома, Н. Добрянський, В. Фурік, В. Герич, О. Гуралийний, К. Гаймер, Г. Гаймер, М. Гнатів, Н. Гулей, П. Гуменик, В. Кацюбій, Г. Кіш, Е. Кошлейчук, Я. Кей, М. Мельник, П. Митронович, І. Миронюк, В. Озаранець, Д. Поліщук, І. Шипула, А. Залевська, Е. Захарчук, О. Задорожна, Л. Брикович, К. Бучинська, В. Бучинський, А. Гашик, М. Гуцалюк, Е. Кобзар, С. Ковальчук, Г. Кулішка, Т. Мороз, Ф. Боган. Додатково по \$2: М. Малетич, М. Кей.

Петро Кучма, секретар.

Чи Ви вже вписали своїх дітей до У. Н. Союзу? Коли ні, впишіть сейчас!

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли знаєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то не при зміні адреси зазначаєть. Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочи. Адм. Свободи.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ

Хочете бачити велику історію своїх братів у Канаді? Прийдіть! Хочете показати своїм діточкам, яку велику ціну заплатили батьки їх за те гарне й щастиве життя, що його вони нині мають; приведіть їх з собою: **КОЖНОГО ПОНЕДІЛКА ЦИЛИЙ МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ, в год. 7:30 ввечір, в парохіяльній гал-шкільній аудиторії св. Юрія, 217 Іст 6. Стріт, Нью-Йорк.** Це перший фільм з життя українців за морем! Це слава наших піонерів! Це доказ, як багато наш нарід вніс праці і культури в канадський нову вітчизну! Не пропустіть такої доброї нагоди! Кожного понеділка місяця червня — 7:30 Р.М.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЬЮ ЙОРКУ, БРОНКСУ, АСТОРІЇ

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

НА БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРІЯ В НЬЮ ЙОРКУ

В НЕДІЛЮ, 13. ЧЕРВНЯ (JUNE 13, 1948)

В NATIONAL HALL AND PARK

65-13 — 38th AVENUE, WOODSIDE, L. I.

Полева Служба Божа відправляє там в год. 11. А.М. На пікніку буде грати оркестра Ст. Дрімюк.

В часі пікніку буде львівська розважка на три великі інгварки: перша вартості \$300, друга \$200, третя \$100. Билети вступу 75 центів. Билети інгварки: поодинокі 20 центів, книжечка \$2.00. Билети можете дістати в парохіяльній уряді, 22 Е. 7. Стріт.

Українська католическа церква св. Юрія в Нью-Йорку.

